

כפני ההיסטוריה

גליון 03/2023

מוזיקה שמיימית

או: איך ארגנתי קונצרט של שלישיית כלי מיתר בקוקפיט, בגובה 35.000 רגל? * סיפור מעשה שכולו אמת, והיה אפשרי רק בימים ההם. מאת: אילן הייט

אילן הייט

אפריל 3, 2023 | תגובה אחת | 12:54 pm

קצת רקע, כדי להיכנס לאווירה: באמצע שנות ה-60 של המאה הקודמת נפטרה "אל-על" ממטוסי הטורבו-פרופ "בריטניה" מתוצרת חברת "בריטטול" הבריטית. מאז ועד ימינו יש בשימוש חברת "אל-על" רק מטוסים של יצרן אחד: "בואינג", והראשון שבהם היה ה"בואינג 707". שלושה מטוסים מדגם נרכשו בתחילה, והצי גדל עד שבסוף הדרך החזיקה החברה בתשעה מטוסי 707.

בתא הטייס המרווח – יחסית – של ה-707 היו כיסאות לחמישה אנשי צוות אוויר, מקומות שהתאימו ליכולות הטכנולוגיות של התעופה באותן שנים: הקברניט, הקצין הראשון, מנהדס הטייס, הנווט והאלחוטן. היו שם, בקוקפיט אפילו שני שולחנות עבודה: אחד למהנדס הטייס ואחד לנווט / אלחוטן

עם הזמן וההתקדמות האדירה של עולם התעופה, המחשוב והתקשורת פחת הצורך באיושם של חלק מאותם מושבים. מקצוע האלחוטן במטוסים נעלם כאשר אמצעי התקשורת התפתחו ולא היה צורך עוד בתקשורת "מורס" המיושנת, בערוצי הרדיו "HF" לטווחים ארוכים. מקצוע הנווט במטוסים הלך ונעלם אף הוא, עם התפתחות מערכת הניווט הליווינית המשוכללת וה-GPS. כבר לא היה צורך אפילו בנקב שבתקרת תא-הטייס, דרכו הוצא מכשיר ה"סקסטנט" לצפייה בכוכבים לצורכי ניווט "אסטרו".

מקצוע המנהדס הטייס הלך ונעלם, כשהשליטה במערכת המטוס השונות, כמו הדלק, ההידראוליקה, החשמל, דיחוס תא הנוסעים, מיזוג האוויר וכיו"ב עברה לאוטומציה ולמחשבים. כתוצאה מכך, תא הטייס במטוסים חדישים יותר צומצם בגודלו ובמספר המושבים בו. מספיק להיכנס לרגע לתא של ה-737 העכשווי כדי לראות ולהתרשם כמה הוא קטן, יחסית למטוסי העבר.

אך אז, בשנות ה-70 ואפילו ה-80 עליהן אני מספר כאן, טס עדיין ה-707 בנתיבי "אל-על" כשבתא הטייס מושבים בלתי מאוישים באנשי צוות.

הסיפור שאספר כאן כולו אמת, והיה אפשרי אז – אך כמובן שלא היום. מדובר בו על השימוש המיוחד והחד-פעמי שעשיתי באותם כיסאות הריקים שבתא הטייס במטוס ה-707, בו טסתי כקברניט בחברת "אל-על".

יום אחד, בהיותי בביתי, קבלתי בקשה מיוחדת בטלפון: הדובר הציג את עצמו כאיש אוניברסיטת תל-אביב, מהפקולטה למוזיקולוגיה. הוא אמר כי בירר עם "אל-על" ונאמר לו כי למחרת היום אני מוצב כקברניט הטיסה מתל-אביב למרסיי שבצרפת. האיש עדכן אותי כי בטיסתי זו אמורים לצאת למרסיי חברי התזמורת הסימפונית של הפקולטה למוזיקולוגיה. הם היו בדרכם לתחרות תזמורות בינלאומית שתיערך בצרפת. הם, יחד עם כלי הנגינה שלהם.

הבנייה שלהם, כך הסביר, היא מיקום אחסונם של כלי המיתר: הכינורות, הווילות והצ'לו במהלך הטיסה. הוא יודע – ובצדק – כי בתאי המטען של המטוס שורר יובש רב וטמפרטורות נמוכות במהלך הטיסה. תנאים אלה עלולים להזיק לכלים היקרים והעדינים ולעוות אותם.

מכיוון שבטיסה המתוכננת היו הרבה מקומות פנויים בתא-הנוסעים, הוא ביקש את אישור החברה ולאחר מכן גם את אישורי, כקברניט, להבאת הכלים: כינורות, ווילות, צ'לו וקונטר-בס לתא הנוסעים הממוזג יותר ולהחזיקם, קשורים ומאובטחים, על מושבים ריקים.

בדקתי ונתיי את אישורי להבאתם לתא הנוסעים.

אך אז הספתי עוד תנאי אחד והוא: כאשר נתיי, במהלך הטיסה, ברום השיט בדרך למרסיי ועומס העבודה בתא-הטייס ייקטן, אני מבקש שלושה נגנים: אחד עם כינור, אחד עם ווילות ואחד עם צ'לו יבואו ל"קוקפיט" וינגנו שם להנאתם ולהנאתנו.

וכך היה: שלושה נגנים מהתזמורת נכנסו לפי הזמנתי לתא הטייסים, שניים: הצ'לו והווילות התיישבו על הכיסאות הבלתי-מאוישים והשלישי, הכנר, עמד. במשך כשעה (עם הפסקות קצרות, לטיפול בניהול הטיסה השוטף) הם נגנו, בגובה 35,000 רגל מעל הים התיכון, שלישיית לכלי מיתר של בטהובן ב"קוקפיט" של ה-707.

למיטב ידיעתי, זה מקרה יחיד ומיוחד בעולם התעופה – או שאולי אני טועה?

מכל מקום, היו ימים!

כתיבת תגובה

שדות החובה מסומנים * Logged in as ifrachmiri1@gmail.com. Edit your profile. Log out

התגובה שלך *

להגיב

מערכת

יצא לאור על ידי איגוד הטייסים הישראלי

י"ר: מידן בר

אתר: <https://www.isralpa.org.il>

מייל: Editor@iviation.news

עורך: אהרון לפידות

מערכת: גדעון מנדלסון, עופר קוטלש, רן גפני (צלם המערכת), מירי יפרח (מעצבת)

תחומי עניין

בטיחות

מאמרים

חדשות

תאונות איריות

עידוכי תעופה

ספורי טיסה

מהדורות

מהדורת נובמבר 2020

מהדורת פברואר 2020

מהדורת אוגוסט 2019

הרשם לקבלת עידוכים ישירות למייל

הייה הראשון לקבל את המהדורה האחרונה למייל האיש. התעדכן בחדשות ומאמרים של בטאון איגוד הטייסים בישראל.

להרשמה

Your Email

כל הזכויות שמורות לבטאון איגוד הטייסים בישראל